

Näringsdepartementet

N2015/5104/DL

Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering (2015:17).

Sammanfattning

Förslaget som syftar till att förenkla riskklassningen är bra och det är positivt att märkningen ingår i "allmänna risker".

Klassning av specifika risker måste tydliggöras för att de olika kontrollmyndigheterna ska vara säkra på tillämpningen om den införs. Risk finns för dispyter om invägda risker från andra myndigheter. Ett alternativ kan vara att använda och tillämpa nuvarande justeringen av kontrolltid på ett sätt som tillgodoser föreslagna modulen "specifika risker".

Att flytta fokus från antal kontrolltimmar till själva kontrollen har fördelar men det måste finnas utrymme för användande av olika kontrollmetoden revision som kan ta mer tid än en normalkontroll.

Bra förslag att låta kommuner som önskar pröva efterdebitering och utvärdera det.

Att verka för ökad kommunal samverkan är positivt men tryck mer på länsstyrelsernas vägledande och rådande roll och utred om de kan vara behjälpliga vid resursbrister.

Förenklad riskklassningsmodell

En förenkling av modellen enligt förslaget då även märkningen lyfts in i det som nu benämns riskmodul bedöms vara en bra lösning som förenklar både vid klassning och för företagens förståelse av klassningen.

Att istället för erfarenhetsmodulen som finns idag införa en modul, specifika risker, där mer än bara tidigare kontrollerfarenheter vägs in kan ha sitt syfte men det väcks många frågor om hur annan relevant information skall vägas in. Vilken information och hur får kontrollmyndigheten den informationen? Det kan innebära att livsmedelskontrollpersonalen hamnar i onödiga dispyter om det inte är tydligt hur information från andra myndigheter skall påverka klassningen. Om det ex är fusk motsvarande det som uppdagades i "köttfärsskandalen" man tänker sig skulle generera mer kontroll i modulen "specifika risker" borde det preciseras tydligare. Resultatet av specifika risker anges påverka antalet besök och/eller tiden vid varje besök. Vi bedömer att det är viktigt att det finns en tidsaspekt i kontrollbesöken då ex ökad risk inom ett område kan kräva mer tid av ett område vid kontrollen man kanske inte nödvändigtvis fler kontrollbesök. För att greppa det hela måste modellen preciseras så det blir tydligare hur den ska tillämpas och hur det i praktiken kommer att fungera. En alltför omfattande bedömning av enskilda anläggningars specifika risker vid klassning kan ta mer tid av kontrollmyndigheten och det blir kännbart vid omklassning. Innan byte av riskklassningsmodell sker bör det vägas in att nuvarande modell ger utrymme för justering av timtid och det kanske går att utöka användningen av den justeringen för att ex uppnå mer kontroll där det finns specifika risker.

Förslag om antal besök istället för antal kontrolltimmar

Vi instämmer i att dagens riskklassningsmodell kan innebära för stort fokus på antalet kontrolltimmar istället för ändamålsenlig och effektiv kontroll efter behov.

Däremot är det svårt att se att en klassning som enbart visar ett antal besök per år skulle ge en bättre kontroll. Livsmedelsverket har tidigare uttalat att kommunerna bör eftersträva många kortare besök på anläggningarna istället för ett långt kontrollbesök per år för att kontrollmyndigheten oftare ska komma ut till anläggningarna och därigenom vid fler tillfällen se hur det fungerar på anläggningen. Vi ser också ett problem i att utföra revisioner som är mer tidskrävande. Tiden som två normala kontroller tar kan behövas för att utföra en revision.

Efterhandbetalning av kontrollavgifter

Att ge kommunerna möjlighet för efterdebitering och utvärdera är ett bra förslag.

Ökad kommunal samverkan

Att verka för och underlätta samverkan samt ge länsstyrelserna en tydligare roll i att verka för samverkan mellan kommuner bör gynna samverkan. Det är viktigt att lyfta fram och tydliggöra länsstyrelsernas tillsynsvägledande och rådgivande roll. En betydande orsak till att kontrollen inte utförts som den borde i kommuner är resursbrist och svårigheter med rekrytering. Vi funderar på om det vore möjligt att länsstyrelserna kunde vara de små kommunerna behjälpliga vid resursbrister. Kommuner med få inspektörer inom miljö/hälsa/livsmedel behöver avsätta en väsentlig andel av inspektörernas tid för rekrytering och inskolning av ny personal och en vakant tjänst är oerhört kännbar vid få inspektörer. Att få ventilera detta med länsstyrelsen och kanske via dem få hjälp med inhyrning av personal från annan kommun kan vara möjligt ifall länsstyrelserna är väl insatta och uppdaterade i de olika kommunernas bemanning och resurser.

- - -

Yttrandet har upprättats av livsmedelsinspektör Tina Dyrvold Carlsson, Härjedalens kommun, Miljö- och byggförvaltningen.

Kontakt:

Tina Dyrvold Carlsson

tel 0680-161 24

e-post tina.dyrvold@herjedalen.se